

Když bylo popsáno, jaká jest díra vejčitá ve přepážce mezipředsíňově, vypitvuje se průchod Botallův jak velký jest, a připomene se, jak jest dlouhý, tlustý, a jaký má tvar, pak se rozpáre na přední ploše dle celé délky a popíše se: v jakém způsobu jsou oba jeho konce ústní; jaká jest jeho světlost, to, co v něm obsaženo, a jeho vnitřní blána; při čemž jmenovitě, když se popisuje světlost jeho, příhodně se ustanoví, jaké jsou tytéž vlastnosti při kmenu tepny plicní a při jejich obou větvích.

Vyskytnouli se při srdci i při velikých cévách odchylky nějaké od pravidelného způsobu, což se může po otevření dutiny hrudní okem i ohmatáním snadně poznati, jak na obnažených ústrojích krku tak i na položení a podobě srdce, tedy se má, jak se to samo sebou rozumí, způsob vyšetřování zde všeobecně naznačený dle potřeby změnit.

Když hnutí již daleko pokročilo a když se již vyvinují plyny, tehdaž mohou plavati nejen plíce, ale i srdce a každý sval i játra, blány střevní atd.; avšak bude potřeba také aby se ve protokolu udalo, jaké zkoušky v příčině plavání byly s jednotlivými částkami učiněny.

§. 133.

Na bříše budtež přede vším vyšetřeny a popsány cévy pupkové a sice: mnoholi jest v nich krve; jsouli průchodné; jaké jest spojení mezi vénou pupeční a vratní; a jak vyhlíží průchod Arantiův: zdali jest otevřen, zdali jeho světlost sůžena aneb již zavřena. Co jater se týče, budiž hleděno: jak vysoko do dutiny hrudní vystupují a jak působí na položení branice; jsouli červené, tmavěčernohnědé aneb od chorob nějaké jiné barvy; též budiž udáno: jak mnoho jest v nich krve a jakou má krev ta barvu; jsouli játra svěží anebo shnilá; jak jest veliký měchýřek žluční; mnoholi jest v něm žluči a jaká žluč jest.

Týkajíc se žaludka, budiž hleděno: jestli okrouhlý aneb hruškovitý; jestli obrácen dnem nahoru vratajem dolů, malým obloukem na pravo a velikým na levo; co jest v jeho dutině obsaženo, zdali mok hlenovitý, bílkovitý aneb jinaký; jestli v tomto položení od plynů nafouklý; aneb jestli malým obloukem obrácen více nahoru a velikým dolů, a zdali při tom jest v něm něco jiného obsaženo, než o čem již zmíněno a jaké to jest.

Co střev se tkne, náleží hleděti: jestli hořejší část tenkého střeva sůžena a dolejší naplněna smolou dětskou, aneb jestli onano nafouklá a tato vyprázdňena; jestli v tlustém střevě smola dětská více jasně zelená, v levém tlustém střevě a v pastelínu smola více tmavé barvy; zdali a jak mnoho smůly jest již vyprázdňeno aneb zdali tam jest lejno jinačí; konečně buď připomenuto: zdali jest měchýř plný neb prázdny.